

ENERGETIKAI SZAKREFERENS GYAKRAN ISMÉTELT KÉRDÉSEK ¹

(Frissítve: 2017. március)

1. Milyen jogszabályok vonatkoznak az energetikai szakreferensre?

Az energetikai szakreferensre az energiahatékonyságról szóló 2015. évi LVII. törvény (a továbbiakban Ehat. tv.), az energiahatékonyságról szóló törvény végrehajtásáról szóló 122/2015. (V. 26.) Korm. rendelet (a továbbiakban Ehat. vhr.), illetve a nagyvállalatok és az energetikai szakreferens igénybevételére köteles gazdálkodó szervezetek energia-felhasználásának mértékére, valamint energiamegtakarítására vonatkozó adatszolgáltatás rendjéről szóló 2/2017. (II. 16.) MEKH rendelet (a továbbiakban: 2/2017. (II. 16.) MEKH rendelet) vonatkozik.

2. Ki lehet energetikai szakreferens?

Energetikai szakreferensi tevékenységet természetes személy és gazdálkodó szervezet egyaránt elláthat. A szolgáltatásnak vannak kizárólag természetes személyhez, illetve természetes és jogi személyhez egyaránt köthető feltételei. Gazdálkodó szervezet energetikai szakreferensnek kizárólag akkor minősülhet, ha vele az energetikai szakreferensi tevékenység végzésére jogosult természetes személy munkaviszonyban, munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban vagy társasági jogi jogviszonyban áll.

A tevékenység ellátásához a jogszabályok általános feltételeket írnak elő a természetes személy szakmai képzettségére és igazolt szakmai gyakorlatára vonatkozóan. Az Ehat. tv. az energetikai szakreferensi szolgáltatási tevékenység végzéséhez a természetes személy számára – szakmai képzettségére és igazolt szakmai gyakorlatra vonatkozóan – a következő feltételeket határozza meg:

Rendelkezik a jogszabályban meghatározott szakirányú végzettséggel, tehát az energetikai szakreferens az Ehat. vhr. 12. melléklet „A” oszlopban meghatározott alap- vagy mesterfokú szakképzettséggel, vagy azzal egyenértékű képesítéssel rendelkező személy lehet. Így elfogadható a mesterképzésben/osztatlan képzésben szerzett:

¹ Az itt közölt információk kizárólag tájékoztató jellegűek. Tekintettel arra, hogy a jogalkotásról szóló 2010. évi CXIII. törvény alapján a Hivatal részéről nyújtott tájékoztatás nem minősül közjogi szervezetszabályozó eszköznek, a kérdés-felelet formájában megfogalmazott jelen tájékoztatás nem képez hivatkozási alapot, jogi, kötő-, illetve bizonyító erővel nem rendelkezik.

- a. okleveles energetikai mérnök,
 - b. okleveles gépészmérnök,
 - c. okleveles villamosmérnök,
 - d. okleveles építész,
 - e. okleveles építészmérnök,
 - f. okleveles szerkezet-építőmérnök,
 - g. okleveles létesítménymérnök (épületenergetika szakirány),
 - h. okleveles épületgépészeti és eljárástechnikai gépészmérnök,
 - i. okleveles kohómérnök (energiagazdálkodási szakirány),
 - j. okleveles geotechnikai mérnök,
 - k. okleveles mezőgazdasági és élelmiszeripari gépészmérnök,
- vagy az előzőekkel egyenértékű szakképzettség;

Továbbá elfogadható az alapképzésben szerzett:

- l. energetikai mérnök,
 - m. gépészmérnök,
 - n. villamosmérnök,
 - o. építészmérnök,
 - p. építőmérnök,
- vagy az előzőekkel egyenértékű szakképzettség;

- Rendelkezik legalább 3 év, energetikai területen szerzett mérnöki szakmai gyakorlattal,
- Az Ehat tv. 39. § szerinti szakmai vizsgát teljesítette.

Szakmai gyakorlati időként elismerhető az energiagazdálkodással vagy energiatermeléssel kapcsolatos munkajogviszony, közszolgálati, kormányzati szolgálati vagy állami szolgálati jogviszony, közép- és felsőoktatásban folytatott oktatói tevékenység, tervezői, tanácsadói vagy szakértői tevékenység. A gyakorlati idő igazolására az Ehat. vhr.-ben meghatározott előírások irányadók, amely szerint a szakmai gyakorlat igazolásaként a tevékenység igazolására kiállított közokirat vagy teljes bizonyító erejű magánokirat fogadható el (munkáltatói igazolás, munkavégzésre irányuló szerződés, megbízási szerződés vagy megbízó szervezet általi igazolás), amely tartalmazza a gyakorlat időtartamát, a tevékenység leírását.

Hangsúlyozandó, hogy az Ehat. tv. átmeneti rendelkezései szerint a szakmai vizsgát első alkalommal 2017. június 30-ig kell teljesíteni, tehát ezen időpontig olyan személy is igénybe vehető szakreferensként, aki még nem teljesítette a vizsgát.

3. Milyen feladatai vannak az energetikai szakreferensnek?

Az energetikai szakreferens feladata az energiahatékonysági szemléletmód, energiahatékony magatartásminták meghonosításának elősegítése az igénybevételére köteles gazdálkodó szervezet működésében és döntéshozatalában. Ennek keretében:

- a) figyelemmel kíséri a vállalkozás energiafelhasználásának változásait, valamint az energiahatékonysági intézkedések megvalósítását,
- b) közreműködik az Ehat. tv. 22/C. § szerinti jelentés elkészítésében, és az adatszolgáltatást a gazdálkodó szervezet nevében benyújtja a Hivatalhoz (ld.: 2/2017. (II. 16.) MEKH rendelet 3. § (2) bekezdés),
- c) részt vesz a vállalkozás alkalmazottai energiahatékonysági szemléletének kialakításában,
- d) szakmai megfigyelőként és tanácsadóként részt vesz a rendszeres energetikai auditálás lefolytatásában, valamint az EN ISO 50001 szabvány szerinti energiagazdálkodási rendszer kialakításában és működésének figyelemmel kísérésében,
- e) javaslatokat fogalmaz meg energiahatékony üzemeltetési megoldásokkal, energiahatékonysági fejlesztési lehetőségekkel kapcsolatban,
- f) gondoskodik a végrehajtott energiahatékonysági fejlesztések, alkalmazott üzemeltetési megoldások által elért energiamegtakarítási eredmények kimutatásáról,
- g) *az igénybevételére köteles gazdálkodó szervezet számára havi jelentést készít tevékenységéről, az igénybevételére köteles gazdálkodó szervezet tárgyhavi energiafogyasztásának mértékéről és annak értékeléséről a korábbi fogyasztási adatok, beruházások, fejlesztések, valamint egyéb körülmények tükrében,*
- h) összefoglaló éves jelentést készít az igénybevételére köteles gazdálkodó szervezet számára készített havi jelentések alapján a tárgyévet követő év május 15-ig a végrehajtott energiahatékonysági fejlesztések, alkalmazott üzemeltetési megoldások által elért energiamegtakarítási eredményekről, amelyet az igénybevételére köteles gazdálkodó szervezet május 31-ig honlapján közzétesz,
- i) ellátja az energiabeszerezéssel, energiabiztonsággal, energiahatékonysággal kapcsolatos, hatáskörébe utalt feladatokat.

4. Mely szervezetek kötelezettek energetikai szakreferens igénybevételére?

Az energetikai szakreferens igénybevételére a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 396. §-a szerinti az a gazdálkodó szervezet köteles, amelynek a tárgyévet megelőző 3 évben az éves energiafelhasználásának átlaga meghaladja a 400 000 kWh villamos energiát, vagy 100 000 m³ földgázt, vagy 3 400 GJ hőmennyiséget.

5. Milyen összefüggés van az energiafelhasználási kritériumok között?

Az Ehat. vhr. új 7/A. § (1) bekezdésében meghatározott fogyasztási átlagokat vagylagos feltételekként kell figyelembe venni, azaz ha a gazdálkodó szervezet energiafelhasználásának átlagértéke meghaladja az Ehat. vhr. 7/A. § (1) bekezdésében meghatározott bármely fogyasztási mennyiséget, akkor köteles energetikai szakreferens igénybevételére.

6. Energetikai szakreferens igénybevételére vállalkozás is köteles?

Az energiahatékonyságról szóló 2015. évi LVII. törvény „17/B. Az energetikai szakreferens” alcíme szinonimaként használja a gazdálkodó szervezet és a vállalkozás fogalmakat, ezért a jogalkotó szándékára akként következtethetünk, hogy az alcímben mindösszesen négy alkalommal használt vállalkozás fogalom alatt is a törvény értelmező rendelkezései közt definiált, a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 396. § szerinti gazdálkodó szervezet fogalmat kell érteni.

7. Hogyan kell értelmezni a tárgyévet megelőző 3 évre vonatkoztatott átlagfogyasztást újonnan alakult gazdálkodó szervezet esetén?

Ha a gazdálkodó szervezet kevesebb mint 3 éve kezdte meg működését, akkor a törtidőszakra vonatkozó fogyasztási adatait kell éves szintre vetíteni és ez alapján az éves fogyasztási átlagot megállapítani.

8. Az energiafelhasználási adatokba a PB-gáz és a gázolaj felhasználásának hőmennyiségét is be kell számítani?

Amennyiben a PB-gáz és a gázolaj fűtési célból kerül felhasználásra, a felhasznált energiaforrásokat GJ mértékegységre kell átváltani, amelyből a hasznosított hő előállításához kötődő hőveszteség (pl. kazánveszteség) levonásával kell a hőmennyiséget meghatározni.

8/a Milyen üzemanyag-felhasználás hagyható figyelmen kívül?

A közlekedési, szállítási vagy mezőgazdasági termelési célú, villamos energiától és földgáztól eltérő formájú üzemanyag (pl. gázolaj) felhasználása figyelmen kívül hagyható a kötelezettség megállapítása során.

9. Az előállított, átalakított energiához felhasznált energia beleszámít az energiafelhasználásba?

Igen. Tekintettel arra, hogy a jogszabály nem rögzíti kifejezetten, hogy végsőenergia-fogyasztási mennyiségekről van szó, ezért a gazdálkodó szervezet teljes energiafelhasználását kell figyelembe venni, tehát az energiatermelési vagy átalakítási célú energiafelhasználás is számít a kötelezettség megállapításánál.

10. Mérők alapján továbbszámlázott energia kinek az energiafelhasználásába számít bele?

Ha mérő (almérő, bármely fogyasztásmérő vagy számláló műszer, költségmegosztó készülék, hőmennyiségmérő stb.) felhasználásával kerül mérésre a továbbadott energia a gazdálkodó szervezetek között, akkor a továbbadott energiamennyiség figyelmen kívül marad a továbbadó gazdálkodó szervezet vonatkozásában, az energetikai szakreferens igénybevételi kötelezettség alapjául szolgáló feltételek megállapítása kapcsán.

Mérő (almérő, bármely fogyasztásmérő vagy számláló műszer, költségmegosztó készülék, hőmennyiségmérő stb.) nélkül továbbadott energia a továbbadó gazdálkodó szervezet energiafogyasztásának számít.

11. Állami tulajdonú szervezeteknél is szükséges energetikai szakreferens igénybevétele?

Igen. Az energiahatékonysági jogszabályok meghatározott energiafogyasztású gazdálkodó szervezetek számára teszik kötelezővé az energetikai szakreferens igénybevételét, és nem tesznek különbséget a gazdálkodó szervezet tulajdonosi köre szempontjából.

12. Közintézményeknél is szükséges energetikai szakreferens igénybevétele?

Az energiahatékonysági jogszabályok meghatározott energiafogyasztású gazdálkodó szervezetek számára teszik kötelezővé az energetikai szakreferens igénybevételét, vagyis a közbeszerzésről szóló 2015. évi CXLI. törvény szerinti ajánlatkérők, tehát a közintézmények közül csak a jogszabályban meghatározott energiafogyasztású gazdálkodó szervezet köteles energetikai szakreferens igénybevételére.

13. Költségvetési szerveknek igénybe kell-e venniük energetikai szakreferenst?

Az energetikai szakreferens igénybevételére a meghatározott energiafogyasztású, a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 396. §-a szerinti gazdálkodó szervezet köteles. A gazdálkodó szervezet törvényi fogalma alapján a költségvetési szervre csupán a gazdálkodó tevékenységével összefüggő polgári jogi kapcsolatai tekintetében kell a gazdálkodó szervezetekre vonatkozó rendelkezéseket alkalmazni.

14. Mit jelent az, hogy az energetikai szakreferens munkajogilag, társasági jogilag független az őt igénybe vevő gazdálkodó szervezettől?

Munkajogilag független: nem áll az adott gazdálkodó szervezettel munkaviszonyban – a munkaviszony fogalma a 2012. évi I. törvény rendelkezései alapján határozható meg.

Társasági jogilag független: az energetikai szakreferens nem vezető tisztségviselője, nem tagja az adott gazdálkodó szervezetnek – ideértve a részvényt is –, valamint nem tagja a gazdálkodó szervezet felügyelőbizottságának. Ugyanez érvényes a kötelezett gazdálkodó szervezetnek a gazdálkodó szervezet formában működő energetikai szakreferenshez való viszonyában is.

15. Hol teljesíthető a 2017. június 30-ig előírt vizsga és az éves továbbképzés?

Az energetikai szakreferens számára előírt éves továbbképzés és szakmai vizsga szervezése a közreműködő szervezetek feladata. A közreműködő szervezetek névjegyzéke a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal energiahatékonysági honlapján elérhető:

<http://enhat.mekh.hu/index.php/2015/12/28/energetikai-audit/>

16. Energetikai auditor lehet-e (akár) ugyanannál a cégnél is energetikai szakreferens?

A vonatkozó törvényi és kormányrendeleti szintű rendelkezések nem határoznak meg összeférhetetlenségi szabályokat ugyanazon vállalkozás számára történő energetikai auditori és energetikai szakreferensi szolgáltatásnyújtással kapcsolatban.

17. Melyik hatóság vizsgálja az energetikai szakreferensi tevékenység feltételeit igazoló dokumentumok megfelelőségét?

Az energetikai szakreferensre vonatkozó jogszabályi feltételek fennállásáról az energetikai szakreferens igénybevételére köteles gazdálkodó szervezet nyilatkozik a bejelentés során. Az Ehat. tv. 21/C. § (4) bekezdése alapján a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal kezdeményezésére az illetékes kormányhivatal szab ki bírságot a jogszabályban meghatározott feltételeknek megfelelő szakreferens igénybevételének elmulasztása, továbbá az igénybevételre vonatkozó bejelentési, változás-bejelentési kötelezettség elmulasztása miatt. Az Ehat. tv. átmeneti rendelkezései alapján a Hivatal nem kezdeményezi a bírság kiszabását 2017. június 30-ig az energetikai szakreferens igénybevételéről szóló bejelentés elmulasztása miatt.

18. Meddig szükséges bejelenteni a szakreferensek igénybevételét?

A jogszabály előírása alapján az igénybevételt követő 30 napon belül szükséges bejelenteni az energetikai szakreferens igénybevételét. Az Ehat. tv. átmeneti rendelkezései alapján a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal nem kezdeményezi bírság kiszabását 2017. június 30-ig az energetikai szakreferens igénybevételéről szóló bejelentés elmulasztása miatt.

19. Hogyan történik a bejelentés?

A bejelentés a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal által közzétett MEKH_ESZAKREF elnevezésű ÁNYK-s nyomtatvány elektronikus úton történő beküldésével történik.

A nyomtatvány letölthető: <http://www.mekh.hu/nyomtatvany-az-energetikai-szakreferens-igenybevetelenek-bejelentesehez>

20. A szakreferensek bejelentéséhez kapcsolódik regisztrációs vagy nyilvántartási díj?

Az energetikai szakreferensi bejelentésekkel összefüggésben a jogszabály nem ír elő díjfizetési kötelezettséget.

21. Milyen típusú szerződést kell kötnie a szakreferensnek a gazdálkodó szervezettel?

A jogszabályi előírás alapján a gazdálkodó szervezet tőle munkajogilag és társasági jogilag független energetikai szakreferens igénybevételére köteles. A szerződésnek is ehhez a kritériumhoz kell igazodnia.

22. Hol érhető el az energetikai szakreferensek névjegyzéke?

Az energetikai szakreferensi tevékenység ellátását a jogszabályok nem kötik névjegyzékbe vételhez.

23. A szakreferensi jelentéssel kapcsolatosan van-e valamilyen formanyomtatvány, előírás?

Az energetikai szakreferensi jelentések több típusát kell elkülöníteni.

Egyrészt vannak olyan jelentések, amelyeket a szakreferens az őt igénybe vevő gazdálkodó szervezet számára készít. Ezek az alábbiak:

- havi jelentés és
- a havi jelentéseket összefoglaló, minden év május 15-ig elkészítendő éves jelentés.

Ezekhez a jelentésekhez nem készül külön formanyomtatvány, tartalmi követelményeit a jogszabály rögzíti.

Másrészt a törvényi előírás alapján az energetikai szakreferens közreműködik az Ehat. tv. 22/C. § szerinti jelentés elkészítésében. Ezt a jelentést a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal számára kell teljesíteni, amely tartalmazza az éves energiafelhasználás mértékéről, valamint a megvalósult energiahatékonysági intézkedésekkel, fejlesztésekkel, üzemeltetési megoldásokkal elért energiamegtakarítási adatokat. Ezen adatszolgáltatási kötelezettség tartalmi, formai követelményeit, határidejét a Hivatal állapítja meg rendelet formájában.

24. Hogyan történik a gazdálkodó szervezetek éves energiafogyasztási adatszolgáltatása?

Az adatszolgáltatás ÁNYK-s nyomtatvány útján, elektronikus úton teljesíthető. A nyomtatvány kialakítása folyamatban van.

Amennyiben az adatszolgáltatásra kötelezett gazdálkodó szervezet energetikai szakreferens igénybevételére köteles, az adatszolgáltatást a szakreferens köteles benyújtani a szervezet nevében.

25. Milyen időszakot szükséges figyelembe venni a gazdálkodó szervezetek éves energiafogyasztási adatszolgáltatása során?

Az Ehat. tv. 22/C. § szerinti adatszolgáltatás esetében az első adatszolgáltatással érintett időszak

- nagyvállalat esetén a 2016. év,
- nagyvállalatnak nem minősülő, energetikai szakreferens igénybevételére köteles gazdálkodó szervezet esetén a 2017. év.

26. Mi a határideje a gazdálkodó szervezetek éves energiafogyasztási adatszolgáltatásának?

Az első adatszolgáltatás határideje

- nagyvállalat esetén 2017. június 30.,
- nagyvállalatnak nem minősülő, energetikai szakreferens igénybevételére köteles gazdálkodó szervezet esetén 2018. június 30.